

LÁSKA SI ŽÁDÁ OBĚT.
A OBĚT NEMŮŽE BÝT
BEZ KRVE . . .

JOSEPH SHERIDAN LE FANU

CARMILLA

Přeložil a převyprávěl Josef „Pepson“ Snětivý

JOSEPH SHERIDAN LE FANU

CARMILIA

JOSEPH SHERIDAN LE FANU

CARMILIA

Přeložil a převyprávěl Josef „Pepson“ Snětivý

Translated, retold and edited by © Josef “Pepson” Snětivý, 2011
Postface © Josef “Pepson” Snětivý, 2011

© Nakladatelství ČAS s.r.o., 2011

ISBN 978-80-87470-15-2

Půlnoc už dávno odbila a celý zámek spí. Sedím u stolu a snažím se psát příběh, který navždy změnil můj život.

Ale myšlenky jsou rychlejší než pero a strach rychlejší než myšlenky. Nepřijde si zase pro mě? Za noci, jako je tahle, cítím její krok v každém zapraskání dřeva, její přerývaný dech v každém poryvu větru, její vzrušená slova v každém zvuku okolního lesa.

Ne, nepřijde. Už nemůže. A já můžu klidně vzpomínat.

Klidně? Ne, to nedokážu. Málem mě zabila a jizvy po ní se nikdy nezahojí.

Ale vášeň, kterou jsme společně prožily – a nemusela jsem se jí ani dotýkat, stačilo se jen dívat na její nadpozemsky krásnou tvář – ta už se nikdy nevrátí. Něco alespoň vzdáleně podobného marně hledám v rychle střídáných náručích.

Nezbývá tedy než vyzpovídat se papíru. A doufat, že při čtení mého příběhu zažijete alespoň ozvěnu bolesti i rozkoše, které jsem s Carmillou zažívala já.

Vaše Laura

I. KRÁSNÁ NEZNÁMÁ

Jmenuju se Laura. Můj otec je Angličan a mé jméno je tedy anglické po něm, ačkoli jsem v té zemi nikdy nebyla. Nepatříme k vysoké šlechtě, ale přesto žijeme na zámku, čehož lze ve Štýrsku první poloviny devatenáctého století dosáhnout i díky nevelkému příjmu. A jak jsme se ocitli tak daleko? Otec se oženil s místní šlechtičnou a sloužil v rakouské armádě.

Snoubí se tu malebnost s osamělostí. Zámek se vypíná na nevysokém pahorku uprostřed lesa. Padací most, který jsem nikdy neviděla zdvižený, a vodní příkop s flotilou labutí jsou lemovány starou silnicí. Před zámkem vymýtili naši předkové kousek lesa a říčku, která se vine černým lesem, přetíná vysoký můstek, snad ještě gotický. Nejbližší obydlená vesnice je dobrých sedm mil od sud a ještě asi třikrát dál leží nejbližší zámek, sídlo starého generála Spielsdorfa.

Schválně jsem řekla „nejbližší obydlená vesnice“, protože pouhé tři míle na západ, tedy cestou ke generálovu zámku, spočívají rozvaliny opuštěné vesnice s velikou

kaplí beze střechy. V její postranní lodi jsou poničené hroby dávno vymřelého rodu Karnsteinů. Těm kdysi patřil zámek, jehož ruiny tiše shlížejí na rozvaliny vesnice.

Mně bylo v době, kdy se odehrál tento příběh, devatenáct let, a můj stárnoucí otec pro mě byl tím nejhodnějším člověkem pod Sluncem. Maminka pocházela odsud a bohužel nás opustila, když jsem byla maličká. Alespoň trochu mi ji nahradila vlídná, kulaťoučká guvernanta madame Perrodonová, původem z Bernu. A kvarteto u zámeckého stolu doplňovala moje domácí učitelka mademoiselle De Lafontainová. Ta hovořila francouzsky a německy, madame Perrodonová francouzsky a chabou angličtinou, zatímco já jsem s otcem mluvila anglicky, abychom nezapomněli svůj mateřský jazyk. Na zámku tak občas vládlo biblické zmatení jazyků, jemuž se naše nepočtené návštěvy dost nasmály.

Jsme-li u návštěv, musím zmínit, že jako neprovdaná komtesa jsem tehdy samozřejmě nepoznala muže. Toužila jsem po mužském dobývání i těle, ale musela jsem se spokojit s několika přítelkyněmi zhruba mého věku, s nimiž jsme se vzájemně navštěvovaly. Snily jsme o veliké lásce, kterou prožijeme s krásným a udatným princem, a touhu, vyvolanou takovými představami, jsme pak ukájely v měkkých dívčích objetích. Mé přítelkyně na tom byly podobně – také k nim se před svatbou nesměl žádný muž ani přiblížit. A přitom jsme byly tak mladinké a tak vášnivé! Není tedy divu, že jsme vyhle-

dávaly každou příležitost k dívčímu milování, protože to opravdové s mužem jsme zatím poznat nemohly.

Můj nejhlubší zážitek z dětství je ovšem dost děsivý a nikdy jsem se z něj úplně nevzpamatovala. Jedné noci, když mi bylo sotva šest let, jsem se probudila a rozhlédla se po svém dětském pokoji. Služku jsem neviděla, a tak jsem usoudila, že jsem v pokoji sama. Nebyla jsem bojácné dítě, proto mě to nijak nevyděsilo. Po chvíli jsem ale přece jen začala fňukat, a když už jsem se chystala propuknout v hlučný dětský pláč, uviděla jsem vážnou, ale nádhernou tvář ženy, klečící vedle mé postele. Můj údiv záhy vystřídala radost a já jsem přestala plakat. Krásná neznámá vsunula obě ruce pod peřinu a začala mě hladit po těle, vzápětí si ke mně přilehla a přitiskla mě ke svému teplému tělu. Bylo to moc příjemné a za okamžik jsem opět usnula. Náhle mě však probudilo ostré píchnutí, jako by se mi do prsou zabodly dvě jehly. Vykřikla jsem. Neznámá kráska vstala, stále mě upřeně pozorovala, pak sklouzla na podlahu a schovala se pod postel – nebo mi to aspoň tak připadalo.

To už jsem ale křičela na celý zámek. Seběhlo se služebnictvo i chůva, a když jsem jim vylíčila, co se stalo, snažili se mě ukonejšit, že to všechno byl jen sen. Jenže mně neušlo, že jejich tváře zesinaly strachem a že horli-

vě prohledávají celý pokoj. Zaslechla jsem, jak hospodyně šeptá chůvě: „Sáhněte si na tu prohlubeň v posteli! Je ještě teplá, určitě tam někdo ležel.“

Pak mě služebná hladila, abych se konečně upokojila, a spolu s chůvou a hospodyní hledaly stopy po dvojitém bodnutí. Nakonec prohlásily, že nic takového nenašly a že se mi to muselo jen zdát. Pak u mě hospodyně a dvě služby zůstaly celou noc – a vlastně až do čtrnácti let jsem už nikdy nespala sama.

Ráno jsem stále byla hrůzou bez sebe. Přišel ke mně otec a vlídně se mnou mluvil. Pak se na něco ptal chůvy, ale neslyšela jsem na co; pamatuju si jen, že se jedné z jejích odpovědí bouřlivě vysmál. Chlácholení se mu moc nedařilo, protože já jsem prostě *věděla*, že ta kráska byla opravdová. Také služka se mě snažila uklidnit, že prý ke mně přišla v noci ona, dívala se na mě a lehla si ke mně do postele; chůva to potvrdila, ale přesvědčit mě nedokázaly.

Po této příhodě jsem trpěla chronickou neurózou. Léčil mě starý morous s kaštanovou parukou a tváří podobanou od neštovic. Přicházel obden a dával mi moc ošklivý lék. Také si vzpomínám na důstojného starého kněze. Vstoupil do mého pokoje, chvíli mluvil s chůvou a hospodyní a pak mě požádal, abych během jeho modlitby sepjala ruce a opakovala: „Pane, vyslyš všechny vroucí modlitby, které odříkáváme za sebe a za Ježíše Krista.“ Ta slova jsem pak po mnoho let pronášela ve svých modlitbách.

Zádumčivá, ale přívětivá tvář starého kněze, vroubená bílým plnovousem, mi nikdy nevymizí z paměti. Poklekl, hospodyně, služebná a chůva s ním, a nekonečně dlouho se nahlas modlili – alespoň mně to připadalo jako věčnost.

To, co se v mém životě odehrálo před tímto děsivým zážitkem, je pro mě navždy zahaleno oparem zapomnění; ale noční návštěva krásné ženy, příjemné pocity, když laskala mé dětské tělo a přitiskla mě ke své bujné ženskosti, nečekaný šok z dvojího bodnutí a výjevy, které následovaly, jsou vypáleny do mé paměti navždy.

II. CO PŘINESL LETNÍ VEČER

Nechme ale čas plynout a zastavme se ve chvíli, kdy mi bylo oněch vzpomínaných devatenáct let.

Jednoho krásného letního večera jsme si s otcem vyšli na mýtinku před zámkem.

„Generál Spielsdorf nás nenavštíví tak brzy, jak jsem doufal,“ řekl znenadání.

Ano, jeho příjezd jsme očekávali už nazítří. Měl přijet i se svou neteří a schovankou Bertou Rheinfeldtovou. Byla velmi půvabná a já už se nemohla dočkat dívčích něžností, kterých jsme si už několik let rády doprávaly.

„A kdy přijedou?“ zeptala jsem se zklamaně.

„Dřív než na podzim určitě ne, myslím tak nejdřív za dva měsíce,“ odpověděl otec. „Ale generál bohužel přijede sám.“

„A proč?“

„Protože ta ubohá dívka zemřela. Nějak jsem si neuvědomil, že jsem ti to ještě neřekl, ale ve chvíli, kdy jsem dostal generálův dopis, jsi právě nebyla ve svém pokoji.“

To mnou nevášlovně otrásl. Před několika týdny se sice generál Spielsdorf zmínil o Bertině lehké nemoci, ale jinak jeho dopis neobsahoval žádnou známku toho, že by jejímu životu hrozilo nebezpečí.

„Tady si přečti jeho poslední dopis,“ řekl otec. „Je jasné, že ho tato tragická událost zdrtila. Ale vypadá to, že se mu vinou přestálého utrpení dokonce zatemnil rozum.“ Pak usedl na lavičku, stíněnou rozsochatými lipami.

Slunce už jen úkosem nahlíželo přes lesní obzor a pod našima nohama tiše plynula říčka jako hadovité zrcadlo, nastavené mizejícímu purpuru večerní oblohy. Četla jsem generálův dopis, a byl tak zvláštní, prosycený nejen pochopitelným zoufalstvím, ale také zcela nepochopitelnými větami, že jsem si ho raději přečetla dvakrát:

Ztratil jsem dívku, kterou jsem miloval jako svou vlastní dceru. V posledních dnech Bertiny nemoci jsem Ti už nemohl psát a předtím jsem netušil, jaké nebezpečí před ní vyvstalo. Teprve teď, když už je příliš pozdě, mi všechno začíná docházet. Berta zesnula jako nevinná dívka, právem hledící vstříc krásné budoucnosti. Veškerou vinu nese příšera, která zneužila naší zaslepené pohostinnosti. Myslel jsem, že své Bertě poskytnu roztomilou a nevinnou společnost. Pro milosrdenství Boží! Jak jsem mohl být tak bláhový! Bohu musím vzdát díky za to, že Berta zemřela, aniž tušila příčinu svého utrpení, aniž ji vůbec napadlo, že za její chorobou stojí prokletá vášeň jejího společníka. Čas,

který mi na tomto světě ještě zbývá, zasvětim pronásledování a zničení té nestvůry. Prý by se mi to mohlo podařit; jenže zatím nevidím ani náznak směru, jímž bych se měl dát.

Proklínám svou sebestřednou slepotu, svou prázdnou přetvářku, svou neblahou umíněnost – jenže teď už je příliš pozdě. Zatím o tom nedokážu ani souvisle psát či hovořit. Ale jen co trochu seberu síly, vrhnu se do pátrání, které mě možná zavede až do Vídně. Někdy na podzim, snad za dva měsíce či ještě dříve, Vás navštívím – tedy pokud proti tomu nebudeš nic mít. Pak se dozvíš to, co by snad nyní neunesl ani papír.

Sbohem, pamatuj na mě ve svých modlitbách, drahý příteli.

Pomyšlení na její smutný osud mi vehnalo slzy do očí. Slunce zapadalo stejně neúprosně jako každý den, a když jsem otci vracela generálův dopis, bylo už šero. Snesl se lahodný večer, a my jsme pomalu kráčeli a přemýšleli o tom, co je skryto za tajemnými větami dopisu.

Než jsme došli k průčelí zámku, Měsíc už zaléval celou scénérii stříbrným světlem. Na padacím mostě jsme potkali madame Perrodonovou a mademoiselle De Lafontainovou, které si také vyšly na procházku. Zastavili jsme se na chvilku s nimi a shlíželi na krajinu pod námi. Smutná zpráva, kterou jsem se právě dozvěděla, ji sice potáhla průsvitným černým flórem, ale její čarovné krásy nijak neuškodila.

Vtom nás ze zamyšlení vytrhl dusot kopyt na silnici. Nějaký kočár asi stoupal na kopec nad můstkem. Za okamžik jsme opravdu spatřili ekvipáž – vpředu dva jezdce, za nimi kočár, tažený čtyřspřežím, a za ním opět dvojici mužů na koních. Napjatě jsme celý průvod sledovali, protože v kočáře musela sedět nějaká významná osobnost.

Ve chvíli, kdy kočár přejížděl můstek, se jeden z jeho koní splášil, přenesl svůj úlek i na ostatní a celé čtyřspřeží se dalo tryskem vpřed! Proletělo mezi oběma předními jezdci a kočár se k nám řítil jako blesk, doprovázený hromobitím koňských kopyt. Úděsnost celé scény ještě podtrhovaly zoufalé ženské výkřiky z kočáru.

Všechno to ale netrvalo déle než pár vteřin. Před padacím mostem stojí na kraji silnice prastará lípa a na protější straně kamenný kříž. Jakmile ho koně uviděli, zabočili tak prudce, že kočár najel na kořeny lípy!

Bylo mi jasné, co bude následovat, a nedokázala jsem se dívat na tak hrůzný konec. Slyšela jsem jen výkřiky obou dam, stojících vedle mě. Když jsem opět otevřela oči, naskytl se mi pohled na nevídaný zmatek: dva koně bezmocně leželi, převržený kočár na boku také, muži z jeho doprovodu odepnuli postraňky a z kočáru vystoupila dáma, z níž navzdory přestálé hrůze doslova čišela panovačnost. V ruce držela kapesník, kterým si občas otřela slzy. Hned za ní vytáhli muži z kočáru mladou dívku, asi její dceru, bezmocnou a v mdlobách. Mezitím otec přistoupil ke starší dámě a patrně jí nabízel

pomoc a útočiště. Zdálo se však, jako by ho ona dáma vůbec neslyšela, či spíše neposlouchala – měla oči jen pro bledou, štíhlou dívku, kterou muži opatrně položili na mírný svah.

To už jsem přispěchala i já. Dívka omdlela, ale mrtvá bezpochyby nebyla. Otec, který rád dával na odiv své medicínské znalosti, ačkoli lékař nebyl, ji uchopil za zápěstí a nahmatal tep, byť slabý a nepravidelný. Vzápětí o tom ujistil její matku – protože to opravdu byly matka a dcera. Dáma stočila svůj pohled k nebesům, jako by jim děkovala za záchranu dcery, a za okamžik se znovu afektovaně rozeštkala.

Zvědavě jsem si ji prohlédla. Na svůj věk byla velmi přitažlivá a v mládí musela být moc krásná; tělo štíhlé, ale ne hubené, černé sametové šaty, ještě podtrhující její bledost... A ve tváři panovačnost, která jako by ji neopouštěla ani v takto vypjaté chvíli.

„Je snad na světě někdo, koho osud zkouší tak neshledně jako mě?“ hořekovala. „Úspěch mé cesty je otázkou života a smrti a zpoždění třeba jen o jednu jedinou hodinu může znamenat ztrátu všeho! Kdoví, kolik času ztratíme, než bude mé dítě schopno pokračovat v cestě! Musím ji opustit, další zdržení si už nemohu dovolit. Řekněte mi, pane, jak vzdálená je nejbližší vesnice. Tam ji nechám, ač mi to rve srdce, a neuvídím ji celé tři měsíce, dokud se nevrátím!“

Když jsem to uslyšela, upoutala jsem otcovu pozornost a pošeptala mu do ucha: „Tatínku, požádej tu dámu,

ať svou dceru nechá u nás – to by bylo krásné! Prosím, udělej mi to k vůli...“

Otec se nenechal dlouho prosit: „Bylo by nám velkou ctí, madam, pokud byste své dítě svěřila do péče mé dcery a její guvernanky madame Perrodonové. Dovolte mi prosím, abych jí poskytl ochranu až do vašeho návratu.“

„Jste až příliš laskav, pane, a já nemohu vaši velkorysou nabídku přijmout, neboť bych tím zneužila vaši dobroty,“ odpověděla oslovená rozpačitě.

„Ale vůbec ne!“ vykřikl otec. „Naopak vy byste tím prokázala laskavost *nám*. Moje dcera se totiž právě dozvěděla velmi smutnou zprávu, že krutý osud zabránil návštěvě, na kterou se už dlouho těšila. A pokud nám svěříte svou dceru, bude to pro ni ta nejlepší útěcha. Nehledě na to je nejbližší vesnice pěkných pár mil odsud a není tam hostinec na takové úrovni, abyste ji tam mohla s klidným svědomím zanechat. Stejně tak nemůžete znovu nasednout do kočáru a odjet i s ní, protože v jejím stavu by to pro ni mohlo být nebezpečné. Pokud tedy opravdu nemůžete cestu přerušit, budete se s ní muset neprodleně rozloučit. A já vám zaručuji, že jí nikdo jiný neposkytne stejně oddanou péči, jako já a moje dcera Laura.“

Dáma ho mlčky poslouchala a kromě panovačnosti z ní vyzařovalo něco tak působivého, že bychom ji považovali za významnou osobnost i bez tak okázalého doprovodu.

Mezitím se mužům podařilo postavit převrácený kočár zpět na kola a zapřáhnout koně, teď už naprosto poslušné jejich rozkazů.

Dáma se na dceru podívala odtažitým pohledem, což mě po jejích srdceryvných výlevech dost překvapilo. Pak pokynula mému otci, aby oba poodstoupili mimo náš doslech, a něco mu sdělovala. V její tváři jsem teď mohla číst jen strnulou přísnost.

Všechno se to seběhlo velmi rychle, dáma přistoupila ke své dceři, podpírané madame Perrodonovou, poklekla k ní a zašeptala jí do ucha stručné požehnání – nebo si to madame aspoň myslela. Pak dívku nedbale políbila a nastoupila do kočáru. Celý průvod se v okamžení rozjel a rychle stupňoval tempo jízdy, až se zdálo, že se koně opět dají do nespoutaného cvalu.